

Onderwerp

Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050/ periode 2023-2025

Adviseur	: Carola Hoogland	Datum B&W	: 13 september 2022
Programma	: 8 Ruimtelijke ontwikkeling	Datum Raad	: 27 september 2021
Portefeuillehouder	: Tineke van der Pas	Openbaar	: ja

Aanleiding

Binnen de energietransitieopgave wordt sinds 2019 gewerkt aan tal van activiteiten opgenomen in de Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050. Deze eerste uitvoeringsagenda kende een doorlooptijd van 2019 tot en met 2021. Eén van de voorziene activiteiten in 2021 was het voorbereiden van een nieuwe uitvoeringsagenda voor de programmaperiode 2022-2025. Met het zicht op de gemeentelijke verkiezingen in 2022 heeft het college in 2021 besloten om de uitwerking daarvan op te pakken ná de vaststelling van het nieuwe bestuursakkoord in 2022 en voor het jaar 2022 een separaat jaarprogramma voor te bereiden. Daarom ligt nu de tweede uitvoeringsagenda voor, ten behoeve van de uitvoering van 2023 tot en met 2025. Deze agenda is voor een groot deel geënt op de ingezette werklijnen en daarbinnen behaalde resultaten uit de eerste programmaperiode. Daarnaast zijn accenten vanuit het nieuwe bestuursakkoord in de agenda verwerkt.

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050 voor de planperiode 2023-2025;
2. De reserve energietransitie op te hogen met € 127.750,- ten laste van de algemene reserve;
3. De toekomstige te verwachten rijksmiddelen die bestemd zijn voor de energietransitie toe te voegen aan de reserve energietransitie;
4. Een krediet van € 85.000,- voor de continuering van activiteiten op de verschillende werklijnen voor 2023 beschikbaar te stellen ten laste van de reserve energietransitie;
5. Een krediet van € 42.750,- voor de continuering van de inzet van extra capaciteit in 2023 (0,2 fte/jaar) beschikbaar te stellen ten laste van de reserve energietransitie.

Wat willen we bereiken?

Met deze nieuwe uitvoeringsagenda voor de planperiode 2023-2025 wordt ingezet op een effectieve voortzetting van de ingezette werklijnen richting een Energieneutraal Rozendaal in 2050 en is de uitvoering daarvan voor de komende periode (begrotingstechnisch) geborgd.

ArgumentenFocus op energiebesparing en duurzame warmte

Afgelopen jaren is een eerste actieve stap gezet in de verduurzaming van Rozendaal, de resultaten die geboekt zijn op het gebied van energiebesparing en duurzame warmte bieden perspectief en houvast voor de inzet op een effectief uitvoeringsprogramma voor de komende jaren.

Meer maatwerk is nodig, in aanpak én financiële ondersteuning

Veel Rozendalers zijn enthousiast en betrokken op de opgave, en de ingezette activiteiten leiden tot een hoge respons. We zetten komende jaren in op meer maatwerk, om zo buurt-voor-buurt de juiste stappen te zetten richting een aardgasvrije gebouwde omgeving. Daar waar de eerste uitvoeringsagenda in het teken stond van gezamenlijke activiteiten (zoals collectieve inkoop en een subsidieregeling voor alle woningeigenaren) gaan we ons de komende periode richten op een aanpak per buurt. Voor komende uitvoeringsjaren is hierbij het uitgangspunt om qua financiële ondersteuning aan te sluiten bij het verschil in financiële draagkracht van onze inwoners. Daarmee komt ook maatwerk per doelgroep in de buurt in beeld, zodat iedereen mee kan blijven doen in deze opgave.

Kanttekeningen

Geen zicht op de hoogte van structurele Rijksbijdrage uitvoeringslasten

Sinds de vaststelling van het Klimaatakkoord hebben gemeenten te maken met nieuwe taken. Dit leidt tot extra lasten in de bestuurlijke en ambtelijke uitvoering van de energietransitie opgave. Om het akkoord uit te voeren, hebben het Rijk en decentrale overheden de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) om advies gevraagd. In dit onderzoek concludeert de raad onder andere dat de uitvoeringslasten voor gemeenten optellen van € 450 miljoen in 2022 tot € 599 miljoen in 2024.

Inmiddels is bekend dat vanaf 2023 tot en met 2030 gemeenten meer uitvoeringsmiddelen krijgen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten heeft de gemeente Rozendaal een bijdrage ontvangen via het gemeentefond van € 105.015. Over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG, IPO en het Rijk. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de uitvoeringsmiddelen op jaarbasis komende periode vergelijkbaar zijn met de bijdrage in 2022.

Wat gaan we daarvoor doen?

a) Planning

Net als voorgaande jaren zetten we de aanpak komende jaren voort binnen de ingezette werklijnen: we gaan aan de slag met de werklijnen energiebesparing, duurzame warmte, duurzame opwek en bewustwording & communicatie. Als gemeente hebben we een regietaak op de warmtetransitie; waarbij wordt toegewerkt naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050. Na vaststelling van de TransitieVisie Warmte (TVW) eind 2021 zijn we in 2022 gestart met de voorbereidingen op de gewenste uitvoeringsstrategie per buurt. In de uitvoeringsagenda voor komende jaren zien we nog nadrukkelijker de werklijn energiebesparing en duurzame warmte bij elkaar komen: we richten veelal buurtgericht maatwerk-pakketten in voor vergaande verduurzaming van woningen. Collectieve inkoop van verduurzamingsmaatregelen behoort dan ook zeker tot de mogelijkheden, maar dan wel 'op maat'. Van een one-size-fits-all naar maatwerk per buurt.

Naar verwachting komt het Rijk eind 2022 met concrete handelingsperspectieven voor de inzet van financieringsinstrumenten: te denken valt aan directieve richtlijnen voor verduurzaming in de bestaande woningvoorraad en de woning-gebonden financiering. Op basis van dit aanbod ontwikkelen we in 2023 een verduurzamingssubsidie voor inwoners van Rozendaal die deze bijdrage

ook écht nodig hebben om een volgende stap te kunnen maken in het direct verminderen van aardgasgebruik en het verbeteren van een gezond binnenklimaat. Bij de uitwerking van deze subsidieregeling zoeken we aansluiting bij de specifieke buurtuitvoeringsplannen die volgend jaar worden opgeleverd. Anders dan ons voorgaand subsidiebeleid is voor komende jaren het uitgangspunt om aan te sluiten bij het verschil in financiële draagkracht van onze inwoners.

De focus op de warmtetransitie vraagt om ook de volgende uitvoeringsperiode blijvend in te zetten op de lijn van bewustwording & communicatie, om onze inwoners in beweging te krijgen én houden als het gaat om energiebesparing. We zien dat met name deze eerste stap nodig blijft, om ons gereed te maken op de daadwerkelijke uitvoering van de warmtetransitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050.

Daarnaast verbinden we komende jaren deze werklijnen met overige onderdelen van de energietransitie opgave, en waar mogelijk ook met andere opgaven die op ons af (gaan) komen. Denk aan verbindingen naar de opgave duurzame mobiliteit (deelauto's, strategie laadinfrastructuur, etc), duurzame energie inkoop en het verder tegengaan van energiearmoede.

b) Evaluatie

Ook in de planperiode 2023-2025 rapporteert het college van B&W jaarlijks over de bereikte resultaten en effecten aan de raad. In deze jaarlijkse evaluatierapportage tonen we per werklijn, aan de hand van de belangrijkste indicatoren, de actuele situatie en zetten deze af tegen de beoogde doelstellingen.

Daarnaast brengen we de algemene voortgang van het programma in beeld. Belangrijk onderdeel is de weergave van de realisatie versus de planning waarbij twee vragen centraal staan:

1. Hebben we gedaan wat we beoogden te doen?
2. Hoe staat het met de benutting van het begrote budget?

Deze voortgangsrapportage vormt ieder jaar input voor de uit te werken Jaarkalender (2024 en 2025) met voorziene activiteiten, die als bijlage bij de voortgangsrapportage wordt opgenomen.

c) Participatie en communicatie

Net als voorgaande jaren werken we nadrukkelijk samen met andere actoren, zoals de lokale werkgroep duurzaamheid, netbeheerder Liander, woningbouwvereniging Portaal, buurgemeenten en andere betrokken partijen. In het kader van de warmtetransitie zullen we de in 2021 gestarte buurtgesprekken verder vervolg geven, om blijven inwoners betrokken bij de uitwerking van buurtplannen. Zo blijven ze op de hoogte van de beoogde warmtestrategie binnen hun buurt/straat en de daarvoor benodigde uitvoeringsstappen.

d) Publicatie verplicht?

Nee

Wat mag het kosten?

Als onderdeel van de uitvoeringsagenda is een indicatieve begroting opgesteld voor de verschillende werklijnen binnen het uitvoeringsprogramma voor de jaren 2023-2025. Voor de uitvoering van activiteiten is het noodzakelijk om de continuïteit van de capaciteit (te organiseren). Daarom is een jaarlijks uitvoeringsbudget in de begroting van de uitvoeringsagenda opgenomen.

Dit jaarbudget is benodigd voor begeleiding en monitoring van de uitvoeringsagenda. Net als voorgaande jaren zal dit een capaciteitsinzet vragen van 0,2 fte op jaarbasis. Overige aanvullende capaciteit zal binnen de huidige formatie worden opgevangen via het reguliere takenpakket (denk aan de uitwerking van de omgevingsvisie, uitvoering subsidieregeling, etc).

In onderstaande tabel is een totaaloverzicht van de indicatieve begroting (in €) per uitvoeringsjaar weergegeven. Daarbij is onderscheid gemaakt in out-of-pocket kosten per werklijn en kosten voor extra capaciteit in uitvoering voor de jaren 2023-2025:

Werklijnen uitvoering	2023	2024	2025
Energiebesparing	20.000	20.000	20.000
Duurzame Energie Opwekking	10.000	5.000	5.000
Duurzame Warmte	45.000	25.000	25.000
Bewustwording & Communicatie	10.000	10.000	10.000
Totaal budget werklijnen	85.000	60.000	60.000
Uitvoeringscapaciteit	42.750	42.750	42.750
Totaaloverzicht	127.750	102.750	102.750

Dekkingsplan

Zoals vermeld onder kanttekeningen verwachten wij vanaf 2023 tot en met 2030 meer uitvoeringsmiddelen te krijgen voor klimaat- en energiebeleid, die vergelijkbaar zijn met de bijdrage over 2022 (€ 105.015). Als deze middelen over 2023 en verder beschikbaar komen, willen wij deze reserveren voor de energietransitie. Wij verwachten dat hiervoor geen extra middelen nodig zijn. We moeten wel bedenken dat de rijksvergoeding ook betrekking heeft op het klimaatbeleid. Als we de klimaatmaatregelen – en in het bijzonder het bomenplan – uitgewerkt hebben, moet blijken of hiervoor aanvullende dekking nodig is, naast de beschikbare middelen voor klimaat en energie (rijksvergoeding inclusief onze reserve energietransitie).

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlage(n)

1. Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050 – periode 2023-2025
2. Bijlage 1 bij Uitvoeringsagenda- Jaarkalender 2023